

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 16.

A Magyar Kurir 19-ik darabjához.

Historiai Akták.

A' Frantzia Törvényhozó gyűlésnek, melynek üléseit Napoleon Császár megszüntette, utóbbi üléseiről igen sokat írtak a' nem Frantzia országi közönséges levelek: de ezekről a' Frantzia újságok még eddig semmit ki nem adtak. Mi ezen tárgyak közül, hogy a' Historiabéli fonalat megtartsuk, most csak azon három Aktákat adjuk ki a' Magy. Kurir' töldalekjaiban, a' mellyek ezen Törvényhozó gyűlésnek elosztatását közelébről illetik, az időre bizván, hogy valaha valamikor megmagyarázza, mennyi valóságot foglaltak magokban ezek az *Akták*. —

Első ezen Akták között az az *Előadás*, mellyet a' Gyűlés által kineveztetett öt személyekből álló Biztosságnak egyik tagja, *Bordeaux* városabeli nevezetes Prokurátor *Lainé*, a' gyűlés' eleibe terjesztett. *Második* az a' beszéd, mellyet ugyan ezen Biztosságnak más tagja *Raynouard*, ezen alkalmatossággal a' gyűlésben elmondott. *Harmadik* a' *Napoleon* Császár beszédje a' gyűléshez.

A' *Lainé* Előadása: —

„*Uraim!* Az általatok a' Császár' Dec. 20-dikán költ Dekretoma' szerint kineveztetett rendkívül való Biztosság, közli véltetek azt az előadást, mellyet ti a' mi mostani környűállásaink között a' Biztosságtól vártok. Nem egyedül a' Biztosságot, hanem az egész Gyűlést illeti, hogy azt az érzékenységet kifejezze, mellyet benne azoknak a' Követségi (Diplomatikai) írásoknak véle való közöltetése felgerjesztett, mellyek az ő Felsőge parauntsolatjá-

ból ő eleibe terjesztettek. Ezek az írások a' Hertzeg fő Cancellarius előülése alatt terjesztettek a' Gyűlés' eleibe. Kientz darabokból állanak. Vannak a' Frantzia és Austriai Ministereknek olyan egymáshoz való írásaik közöttök, a' mellyek ezen esztendő' Augustusának 18-dik és 21-dik napjáig vissza mennek (*Lainé* ezeket Dec. 28-dikán 1813-ban mondja a' Törvényhozó Gyűlésben). Köztök találtatik az a' beszéd is, mellyet az Angliai Régens Hertzeg a' múlt Nov. 5-dikén mondott el a' Parlamentomban. Mind ezekből azt látjuk, hogy sem ő Britanniai Felsőge nek, sem a' több szövetséges Hatalmasságoknak nem ezéljok az, hogy Frantzia Országtól valami olyan áldozatot kívánnyanak, melly ennek betsületével és jussaival meg nem állhatna. A' jelen való békességes alkudozások a' múlt November 2-dik napján kezdődtek el egy Frantzia Ministerrel, a' ki az Austriai, Orosz, és Anglus Ministereknek tanátskozásokban jelen volt. Erre a' bizatott, hogy vigyen békességes ajánlásokat Frantzia Országba, s nyilatkoztassa ki ott azokat a' közönséges fundamentomos feltételeket, mellyeken a' további alkudozásokat építeni lehetne. —

„A' *Bassanoi* Hertzeg, a' külső dolgokra ügyelő Fr. Minister, felkelt ezen nyilatkoztatásra azon hónapnak 16-dikán, kinyilatkoztatván, hogy az ő Felsőge kívánóságának és politikájának ezélsása egy olyan békesség volna, melly a' nemzeteknek valamint szárazon úgy a' tengereken való közönséges függetlenségeken fundálódna. Ő e' végre egy *Congressust* javallott *Manheimban*. Az Austriai Minister erre Nov. 25-dikén azt válaszolta, hogy

ő Felsége a Császár és Prusszus Király készek azonnal hozzá fogni az alkudozásokhoz, mihelyt a Frantzia Császár a közönséges fundamentumokat, mellyek eleibe tetjesztettek, elfogadja. Ezek a Monarchák úgy ítélték, hogy a Bassanoi Hertzegnek Nov. 16-dikán költ levelében találtató fundamentumok, ha szintén olyanok is, hogy minden Országlószek által helybehagyattak, tsakugyan nem volnának elegendők arra, hogy fundamentomúl szolgáljanak. —

„A maga December 2-dikán tett irásában egészen bizonyossá tette a Vierenzai Hertzeg, a külső dolgokra ügyelő Minister az idegen Ministereket, az ezektől kívántatott bizonyosság eránt, midőn a Bassanoi Hertzegnek 16-dikán költ irásában találtató közönséges fundamentumokat megújította. Leg elevenebb örvendéssel való kinyilatkoztatást tett a felől: hogy ő Császári Felsége a javasoltatott fundamentumokat elfogadja; és hogy Frantzia ország ezek szerént ugyan nagy áldozatokat kénteleníttetne tenni, de ő ezekben tsakugyan minden nehézség nélkül megegyezik, azért, hogy Európának a békességet megszerezhesse. —

„Erre az írásra azt válaszolta az Austriai Minister Dec. 10-dikén: hogy ő Felségek gyönyörűséggel szemlélték legyen, hogy a Frantzia Császár az Európai egyenlő mértéknek és tsendességnek helyreállításokra szükségesképpen megkívántatott fundamentumokat elfogadta; hogy ők ezen írást a magok szövetségeikkel közleni fogják; s hogy ők nem kételkednek, az eránt, hogy az alkudozások mingyárt ezen válaszlások után el fognak kezdődhetni. —

„Ezen két utóbbi levelek után, a szerént mint vélünk közöltetett a dolog, az alkudozás megállott: de reménleni lehet, hogy azonnal ismét megindul a maga ter-

mészeti folyamatjában, mihelyest a dolgoknak messzire lett közöltetések által okoztatott időhaladásnak vége leszen. — Ezen két utóbbi írásokon fundálódott eszerént a mi reménységünk. — Az alatt, hogy ezek a levelezések a Ministerek között folytak, mellyek egy bépetsélt írással jöttek a Császár parantsolatja szerént a Törvényhozó Gyűléstől kirendeltetett Biztosság eleibe, egy Nyilatkoztatás jött ki a Frankofurtumi újságban az össze szövethetett Hatalmasságoktól, Dec. 1-ső napján, melyben egyebek között ezek a kifejezések is előfordultak: — *Az öszszeszövethetett Hatalmasságok azt kívánnyák, hogy Frantzia ország nagy, erős, és boldog legyen, minthogy a Frantzia erő, nagy és hatalmas lévén, egyik támasza az Európai Státusok épületének. A Szövetséges Hatalmasságok olyan szélességű határok között esmerik meg a Frantzia birodalmat, a millyennel ő a maga Királyai alatt soha nem bírt, azért, minthogy egy vitéz nemzet el nem fajul az által, hogy egy véres és vakmerő hadaközésben storontsétlenségeket szenvedett, mellyben ő szokatlan vakmerőséggel verekedett. —*

„Ezekből a következik, hogy a szövetséges Hatalmasságok a békességnek kívánását részekről nyilvánságosan kihirdeték, s azt is különösen kinyilatkoztaták, hogy Császár ő Felsége olyan határozást adatott volna nékik tudokra, hogy nagy áldozatoknak tételekre is kész legyen, és hogy az öszszeszövethetett Hatalmasságoktól javallott fundamentomos feltételeket is elfogadta legyen. —

„A nemzetnek ilyen természet szerént felelmes szempillantataiban nem szükség nekünk ezeket a fundamentomos feltételeket egyenként tudbunk. —

[A többi következik.]